

Scrisoare adresată președintelui Comisiei pentru cultură, știință și educație a APCE

Domnule Președinte,

Avem onoarea de a vă informa că, în baza Sentinței Civile nr. 45 din 13.06.2000 a Tribunalului Bacău, s-a înființat Asociația Romano – Catolicilor „Dumitru Mărtinaș”.

În 17 martie 2001, Statutul și Comitetul de Coordonare al Asociației „Dumitru Mărtinaș”, au fost supuse dezbaterii publice în prezența unui număr de aproximativ 1000 de reprezentanți ai acestor comunități, din 40 de localități ale Moldovei. Prin votul unanim al participanților, Asociația Romano – Catolicilor „Dumitru Mărtinaș” a fost împuternicită să reprezinte și să apere interesele celor 265.000 de romano-catolici din Moldova, în problemele referitoare la trecutul, prezentul și viitorul acestor comunități. Asociația noastră respectă și promovează, prin întreaga sa activitate, principiile și valorile recunoscute de Uniunea Europeană, inclusiv cele referitoare la apărarea identității și păstrarea specificului cultural.

În fața numeroaselor tendințe de a denatura adevărul, ce definea în mod eronat comunitatea romano – catolicilor din Moldova drept o minoritate etnică, prezentându-o sub denumiri ca: *ceangăi*, *maghiari – ceangăi* sau *ceangăi – maghiari*, Asociația Romano – Catolicilor „Dumitru Mărtinaș” își oferă întreaga disponibilitate pentru un dialog care să reflecte adevărata realitate. Prin vocea autorizată a asociației noastre, cei 265.000 de romano – catolici români din Moldova, vă stau la dispoziție cu argumente clare care demonstrează că denumirea de *ceangăi* reprezintă un abuz întreținut sistematic prin falsuri și denaturări, în dorința de a susține, împotriva tuturor realităților, că în România ar fi încălcate drepturile acestor comunități.

Repetatele insistențe, *complet dezinteresate*, după anul 1990, impun reafirmarea adevărului că majoritatea membrilor comunităților noastre nu s-au considerat și nu se consideră *ceangăi*, ci români catolici. În acest sens, ei nu pot fi considerați o minoritate etnică, așa cum este cazul maghiarilor, germanilor, evreilor, slovacilor, grecilor, italienilor, bulgarilor, turcilor, etc. din România. Este cât se poate de elocvent faptul că obiceiurile tradiționale și folclorul comunităților noastre au fost din totdeauna românești, iar graiul ceangău, fiind o *relicvă* a tumultuoasei istorii prin care a trecut acest popor, neposedând încă până azi, o scriere proprie.

Încercările actuale, de a-i prezenta pe romano – catolicii din Moldova ca fiind o minoritate etnică maghiară, nu reprezintă altceva decât o tentativă de a repeta ideile internaționalismului proletar promovate de Moscova după al doilea război mondial, când impunerea învățământului și serviciilor religioase în limba maghiară în comunitățile romano – catolicilor din Moldova a eșuat lamentabil, fiind încă o agresiune externă.

Faptul că unii membri poartă nume de familie cu sonoritate maghiară se explică prin proveniența transilvăneană a înaintașilor lor. Aceștia au fost supuși de-a lungul secolelor unui proces de deznaționalizare prin secuizare și maghiarizare, proces care va fi instituționalizat de autoritățile de la Budapesta prin Regulamentul intitulat „*Cum să maghiarizăm numele de familie*” editat de **Societatea de maghiarizare a numelui** apărut în anul 1881, sub semnătura secretarului de stat al Ministerului de Interne maghiar, Pronay Jozsef.

În acest context, Asociația Romano – Catolicilor „Dumitru Mărtinaș” vă adresează respectuoasa invitație de a lua act de adevărata stare de lucruri din cadrul comunităților noastre și de a orienta spre asociația noastră instituțiile și organele naționate și internaționale interesate. Vă rugăm să vedeți în asociația noastră reprezentantul real și legal constituit al celor 265.000 de romano – catolici din Moldova, care s-au săturat să fie considerați o *minoritate etnică*, o *populație arhaică de țărani*, supusă unei așa-zise asimilări, ruptă de realități și mai ales lipsită de drepturi și libertăți. Veți avea plăcuta surpriză să găsiți printre romano – catolici nenumărate valori, intelectuali, oameni politici, economiști, juriști, militari etc.

În speranța că argumentația prezentată de noi, sinceră și realistă de la început și până la sfârșit, nu poate rămâne indiferentă instituției dumneavoastră, vă asigurăm încă o dată de întreaga noastră disponibilitate pentru un dialog deschis și echilibrat bazat pe adevăr și pe realitatea concretă în care trăim, în fața tuturor celor interesați de problematica existenței noastre.

Cu deosebită considerație,

Gheorghe Bejan
Președintele Asociației
Romano – Catolicilor „Dumitru Mărtinaș”